

XLVII.

Beretning til Thingenes Formænd

angaaende

Ordnningen af Rigsdagens indre, navnlig økonomiske Anliggender,

afgivet af Rigsdagens Bureauchef den 24de Februar 1876.

Naar det efter D'Herrens Formænds Ordre paahviler mig at give en historisk Fremstilling af Ordningen af Rigsdagens indre, navnlig økonomiske Anliggender, turde det være hensigtsmæssigt at forudstikke nogle Bemærkninger angaaende Stænderforsamlingernes og den grundlovgivende Rigsforsamlings Forhold.

Naar man saaledes først betragter Stænderanordningerne af 18de Mai 1834, findes der i samme kun udtrykkelig Bestemmelse (i Anordning for Østifternes Forsamling § 62, for Nørrejylland's § 60) om, at Præsidenten har Ret til at antage paalidelige Mænd udenfor selve Forsamlingen til at føre Kopibogen og besørge Afskrivning, og at der for deres Arbejde vil være at yde dem en passende Betaling. Denne Udgift tilligemed forskjellige andre er bleven fastsat af Præsidenten, hvilket fremgaar af det af ham afslagne Regnskab for de Udgifter, som af ham ere anviset, nemlig til Medlemmernes Diæter og Rejseomkostninger, Honorarer til Protokollsekretærene, Betaling for Afskrivning m. m., Papir og øvrige Skrivematerialier, Stændertidenden, Korrektører, Udarbejdelse af Sageregister, Bogtrykkerarbejde udenfor det til Stændertidenden, Bogbinderarbejde, Stænderbudet, Porto, Inventariestykker og deres Reparation, Lokalets Rengjøring, Belysning m. m. og nogle mindre Udgifter. Foruden disse Udgifter er der imidlertid andre, f. Ex. til Lokalernes Vedligeholdelse, som formentlig ere afholdte af Regjeringen, og paa hvilket Præsidenten ikke synes at have haft nogen Indflydelse. Afslutningen af Kontrakten om Stændertidendens Trykning, Indkøb af Bøger til Stænderbibliotheket og Tilsyn med Arkivet har ogsaa været Præsidenten som saadan uveblevende, idet en særlig Komite har besørget det Fornødne i saa Henseende under senere Approbation af Forsamlingen (se Østifternes Stændertidende for 1840, Betænkning og Petitioner XXV S. 46, Nørrejylland's for f. A. XXXII S. 96; Kgl. Bekjendtgjørelse af 4de Juli 1842 III. Nr. 11, og af 7de Oktober f. A. III. Nr. 18; Østifternes Stændertidende for 1846 S. 3416 og 3510, for 1848 S. 39; Nørrejylland's for 1846 S. 205 og for 1848 S. 57).

I den af Kongen udstedte Forretningsorden for den grundlovgivende Rigsforsamlings Aabningsmøde bestemmes det i sammes § 15, at Formanden vil have at foranstalte det Fornødne til Ordningen af de under Forsamlingen og dens Bureau henhørende Forretninger og ravnlig Udgivelsen af Rigsdagstidenden. Den af Forsamlingen senere vedtagne Forretningsorden bestemmer kun i sin § 3, at Formanden forestaar Forsamlingens Regnskabsvæsen, i sin § 31, at Ordningen af Tidenden overlades Formanden og Sekretærene, og i sin § 33, at Afgangen til de offentlige Møder ordnes af Formanden. Ifølge det af Formanden afslagne Regnskab, hvoraf en Udsigt over Hovedposterne findes i Folkethingstidenden for første Samling Sp. 538—39 og i Landstingstidenden for samme Samling Sp. 385, har han anviset alle af Forsamlingens Afholdelse flydende Udgifter, med Undtagelse af dem til Lokalets Indretning og dets første Forsyning med Inventarium, nemlig til Medlemmernes Diæter og Rejsegodtgjørelse, til Protokollførere, Stenografer og Brevskrivere, Kontorpersonalet, Skrivemateriale, Bogtrykkerarbejde saavel for Tidenden som udenfor den, Bogbinderarbejde, Budeløn, Inventariestykker, Lokalets Opvarming, Belysning og Rengjøring, Porto og Fragt, Bibliotheket og diverse Udgifter.

Efter disse indledende Bemærkninger skal her i det Følgende meddeles den begjærede historiske Fremstilling af Rigsdagens indre, navnlig økonomiske Anliggenders Ordning i det Tidrum af noget over 25 Aar, der ligger mellem Begyndelsen af Rigsdagens første Samling og Begyndelsen af indeværende Samling.